Visie sociaal domein Overbetuwe 2040

Een stevige sociale basis voor iedereen

Voorwoord

In 2025 staan we als gemeente binnen het sociaal domein voor grote uitdagingen. Denk aan bestaanszekerheid, kansengelijkheid het versterken van de verbinding in de samenleving en de verbinding tussen zorg, welzijn en sociaal domein. Dit zijn thema's die inwoners echt raken. Tegelijkertijd hebben we als gemeente een financiële uitdaging doordat wij taken uitvoeren die niet volledig worden vergoed door het Rijk. Ook hebben we niet genoeg mensen om de toekomstige vraag naar zorg te kunnen bieden. Daarom is het belangrijk dat we samenwerken met inwoners, zorg- en welzijnsorganisaties, scholen en andere partners. Alleen samen kunnen we nieuwe, slimme manieren vinden om inwoners beter te ondersteunen en de zorg toekomstbestendig te maken.

De afgelopen jaren hebben we op basis van het beleidsplan 2020 - 2025 ingezet op de uitvoering van onze basistaken binnen het sociaal domein en het realiseren van een sterke sociale basis. Hoewel de ambitie en beleidsdoelen van toen nog steeds actueel zijn, is het tijd om waar wenselijk deze opnieuw te bekijken en te actualiseren.

Wij streven in Overbetuwe naar een veerkrachtige, inclusieve en zorgzame samenleving waarin iedereen meetelt, mee kan doen en voor elkaar klaarstaat. Een samenleving waarin mensen zich goed kunnen ontwikkelen, naar elkaar om omkijken én bijdragen aan hun eigen welzijn en dat van anderen. Samen met inwoners creëren we daarom een sterke sociale basis waarin positieve gezondheid centraal staat. Positieve gezondheid gaat over aanpassingsvermogen en eigen regie te voeren als het gaat om de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven.

Met dit visiedocument bouwen we voort op wat we al in gang hebben gezet: we blijven investeren in omzien naar elkaar en een sterke sociale basis als stevig fundament. Daarbij staan algemene voorzieningen centraal en bieden we waar nodig maatwerk, altijd vanuit een integrale visie.

Wij geloven dat we met elkaar - politiek, bestuurlijk, ambtelijk, partners en inwoners – invulling en uitvoering kunnen geven aan onze visie van een sterke sociale basis als fundament van onze lokale samenleving. Zodat we nu en in de toekomst met elkaar zorg en ondersteuning kunnen blijven bieden en een bijdrage leveren aan het welzijn van alle inwoners van Overbetuwe.

Rik van den Dam
Wethouder armoedebeleid, Participatie en schulddienstverlening

Chantal Teunissen
Wethouder jeugd en volksgezondheid

Evert Westerbeek
Wethouder maatschappelijke ondersteuning

Inhoud

Voorwoord 2
Inleiding 4
Leeswijzer 5
1. Onze context 6
1.1 Decentralisaties 6
1.2 Demografische ontwikkelingen 6
1.3 Maatschappelijke ontwikkelingen 7
1.4 Economische ontwikkelingen 8
2. Onze visie 9
2.1 De sociale basis 9
2.2 Zorg voor elkaar 11
3. Onze doelen 12
3.1 We bouwen aan bestaanszekerheid 13
3.2 We verhogen de kansengelijkheid 13
3.3 We versterken de verbinding in de samenleving 14
3.4 We versterken verbinding tussen zorg, welzijn en het sociaal domein 14
4. Zo gaan we dat meten 15
5. Slot 15

Inleiding

Onder het sociaal domein verstaan wij alles wat wij als gemeente doen om inwoners te ondersteunen die dat nodig hebben in het kader van o.a. de Jeugdwet, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Participatiewet, de Wet gemeentelijke schulddienstverlening en de inburgeringswet. We ondersteunen en verbeteren het welzijn van individuen én gemeenschappen, creëren gelijke kansen en werken aan een inclusieve samenleving waarin iedereen op zijn of haar eigen manier kan meedoen.

Het sociaal domein gaat over zorg en welzijn, werk en inkomen, onderwijs, sociale veiligheid, gezondheidszorg, opvoeding, inburgering en sociale activering. Een sterke sociale basis is het fundament, waarbij inwoners die dat nodig hebben, kunnen terugvallen op ondersteuning vanuit hun eigen netwerk, vrijwilligers en verenigingsleven, welzijnsorganisaties en waar nodig ondersteuning op maat.

De afgelopen jaren hebben we op basis van het beleidsplan sociaal domein ‘Een sterke sociale basis in Overbetuwe’ ingezet op de uitvoering van het versterken van de sociale basis1: een belangrijke aanbeveling in de tussenevaluatie[2] van dit beleidsplan en in diverse rapporten van de rekenkamercommissie[3]. Met de implementatie van het advies ‘Bouwen aan een stevig fundament’[4] is in 2024 gewerkt aan een toekomstbestendige inrichting van de dienstverlening in ons sociaal domein met een sterke sociale basis en een stevig Sociaal Team Overbetuwe (STO). Daarbij was ook de organisatie van een integrale werkwijze binnen het sociaal domein een belangrijk uitgangspunt.

Uit de bovenstaande ontwikkelingen blijkt dat we op de goede weg zijn. Daarom willen we benadrukken dat deze nieuwe visie geen grote verandering betreft, maar een actualisatie van de eerder ingeslagen weg. Dit is ook nodig omdat de omgeving verandert door maatschappelijke, demografische en economische ontwikkelingen.

De kern van onze visie is een sociale basis als fundament. We faciliteren en benutten de kracht van de samenleving, normaliseren, zetten in op preventie en werken vanuit een integrale aanpak.

Ook willen we met dit document een duidelijker onderscheid maken tussen visie, beleid, en uitvoeringsdocumenten. Een visie is een toekomstgerichte uitspraak die beschrijft wat een organisatie op lange termijn wil bereiken. Het geeft een inspirerend beeld van de gewenste toekomstige situatie en dient als leidraad voor strategische beslissingen. Een visie wordt vaak voor een langere periode opgesteld, maar het is belangrijk om deze regelmatig te evalueren en aan te passen als dat nodig is. Zo blijft het passen bij de veranderende omgeving.

[1] Zie Beleidsplan Sociaal Domein Overbetuwe 2020 - 2025, een sterke sociale basis - Gemeenteraadsvergadering dinsdag 10 november 2020
[2] Zie Tussenevaluatie Beleidsplan Sociaal domein Overbetuwe 2023
[3] Zie de rapporten (Be)grip sociaal domein (2022), het Nazorgonderzoek 2018 – 2022 (2023) en Het Sociaal Domein, nogmaals bekeken (2025)
[4] 20240416 -Bouwen aan een stevig fundament - Adviesrapport Sociaal Team Overbetuwe.pdf

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk schetsen wij de context. Hoe zijn we hier beland? En wat hebben we de afgelopen jaren gedaan om de uitdagingen die voor ons stonden het hoofd te bieden? Welke uitdagingen zien we voor de toekomst? In het tweede hoofdstuk schetsen wij onze visie voor de komende jaren. Om vervolgens de daaruit voortvloeiende (hoofd)doelen te omschrijven en hoe wij deze doelen denken te bereiken en monitoren.

1. Onze context

In dit hoofdstuk schetsen we de context van de afgelopen jaren en de belangrijkste uitdagingen voor de toekomst. Waar komen we vandaan, waar staan we nu en waar willen we naartoe?

1.1 Decentralisaties

In 2015 hebben de belangrijkste grote *decentralisaties* plaatsgevonden: landelijke (centrale) wetgeving werd overgedragen naar gemeenten (decentraal). Gemeenten kregen daarbij middelen en beleidsruimte om zelf uitvoering te geven aan de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) en de Participatiewet. Daarmee is ook de zogeheten *transformatie* ingezet: als gemeenten spraken wij de ambitie uit om de zorg beter te organiseren. Dichter bij de inwoner en met een duurzaam financieel perspectief, vanuit de gedachte dat we als lokale overheid dichter bij inwoners staan en beter én efficiënter kunnen inspelen op hulp- en ondersteuningsvragen. Met het overdragen van taken vanuit het rijk werden de budgetten voor de uitvoering van die taken flink verminderd.

De huidige en toekomstige uitdagingen zijn nog steeds groot, zowel financieel als inhoudelijk. De samenleving ontgroent en vergrijst. Ook is het aantal jongeren dat ondersteuning vanuit de Jeugdwet nodig heeft de afgelopen jaren gegroeid. We gaan van minder dan 1 op de 20 begin deze eeuw, naar 1 op de 7 nu[5]. Het is daarnaast duidelijk dat er de komende jaren minder middelen beschikbaar zijn voor de uitvoering van onze taken. Stijgende cao-tarieven en een zeer krappe arbeidsmarkt zorgen voor druk. Het wordt voor zorgaanbieders en andere partners in ons domein steeds moeilijker om kwantitatief en kwalitatief voldoende personeel aan te trekken. Daar moeten en we rekening mee houden en we steeds opnieuw bepalen wat dit betekent voor onze dienstverlening aan onze inwoners.

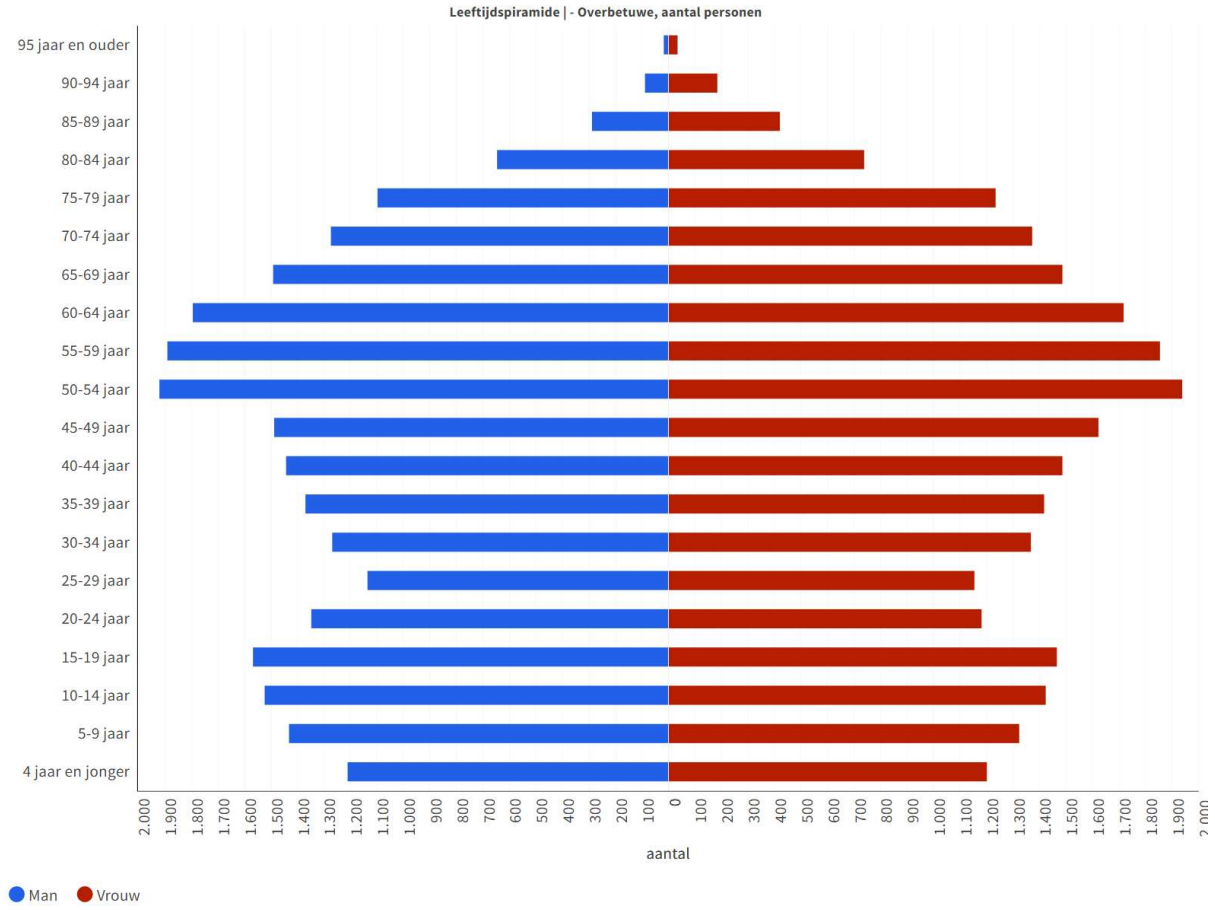
We zien ook dat ondersteuningsvragen van inwoners steeds ingewikkelder worden. We zullen vanuit een brede blik moeten kijken naar de samenhang tussen onze taken binnen het sociaal domein.

Sinds 2015 is het voor ons belangrijk om integraal te werken. Daarbij kijken we bij individuele vragen naar de bredere context. Dat geldt ook voor onze visie op het veld van welzijn- en vrijwilligersorganisaties en verenigingen en stond dan ook in het beleidsplan sociaal domein 2020 – 2025 al centraal.

1.2 Demografische ontwikkelingen

De afgelopen 25 jaar is onze gemeente sterk gegroeid van ruim 38.000 inwoners naar bijna 49.000.
De prognose is dat deze groei voortzet met een inwoneraantal van 49.300 in 2040. [6]

[5] Zie https://www.jeugdautoriteit.nl/publicaties/de-stand-van-de-jeugdzorg-2023/3.-toename-van-het-gebruik-van-de-jeugdzorg
[6] www.primos.nl

In 2025 is het aantal inwoners in Overbetuwe met een leeftijd van 75 jaar en ouder 9.8% (landelijk is dit percentage 9,9%). In de komende periode is de verwachting dat binnen onze gemeente 17,5% van de inwoners 75 jaar en ouder is tegen een landelijk percentage van 14,8%. Onze bevolking vergrijst meer dan de landelijke trend laat zien. We moeten ervan uitgaan dat mogelijke ondersteuningsvragen in de komende decennia sterk zullen stijgen. In de periode van 2035 – 2045 neemt ook het aantal inwoners dat de pensioengerechtigde leeftijd bereikt sterk toe.

1.3 Maatschappelijke ontwikkelingen

Sinds halverwege de vorige eeuw staat de economie in het teken van economische groei. Mensen kregen steeds meer vrije dagen en de middelen om, naast hun werk, van hun vrije tijd te genieten. Het is ook de tijd van de opbouw van ons stelsel van sociale voorzieningen. Mensen zijn voor ondersteuning steeds minder op elkaar aangewezen. Ze hebben zelf financiële middelen of kunnen een beroep doen op een uitkering wanneer dat nodig is. Onze samenleving is tegenwoordig meer georganiseerd rondom het individu. Er is een groter aantal alleenstaanden, eenpersoonshuishoudens en er zijn meer één-oudergezinnen. Ook nieuwe technologieën zorgen ervoor dat we meer tijd alleen doorbrengen. Mensen leven zelfstandiger

naast elkaar en doen direct en indirect een steeds groter beroep op onze sociale voorzieningen[7].

1.4 Economische ontwikkelingen

Overbetuwe is een economisch gezonde gemeente. De werkgelegenheid in Overbetuwe is de afgelopen jaren sterk gestegen. In 2023 waren er in Overbetuwe 25.260 banen. Deze groei is sinds 2014 circa 3% per jaar. Dit ligt ruim boven het gemiddelde van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en provincie Gelderland[8].

De netto arbeidsparticipatie is in Overbetuwe met 76,3% iets hoger dan het landelijk percentage van 73,2%. Dat vertaalt zich in een hoger besteedbaar inkomen van gemiddeld € 60.600 per jaar tegen een landelijk gemiddelde van € 55.000. Tevens zien we dat het mediaan vermogen binnen onze gemeente met € 217.700 in 2023 ook fors hoger is dan de landelijke mediaan van € 133.300.

In onze gemeente ontvangen anno 2025 per 1000 inwoners 19 inwoners een bijstandsuitkering (landelijk zijn dit 34 op 1000 inwoners). We verstrekken 549 uitkeringen aan 675 inwoners en 6,4% van de inwoners kampt met problematische schulden waar dit percentage landelijk 8,8% is.

[7] Arjan Dieleman, Individualisering en ambivalentie in het bestaan van jongeren
[8] Zie https://moventem.nl/gmr-monitor.pdf

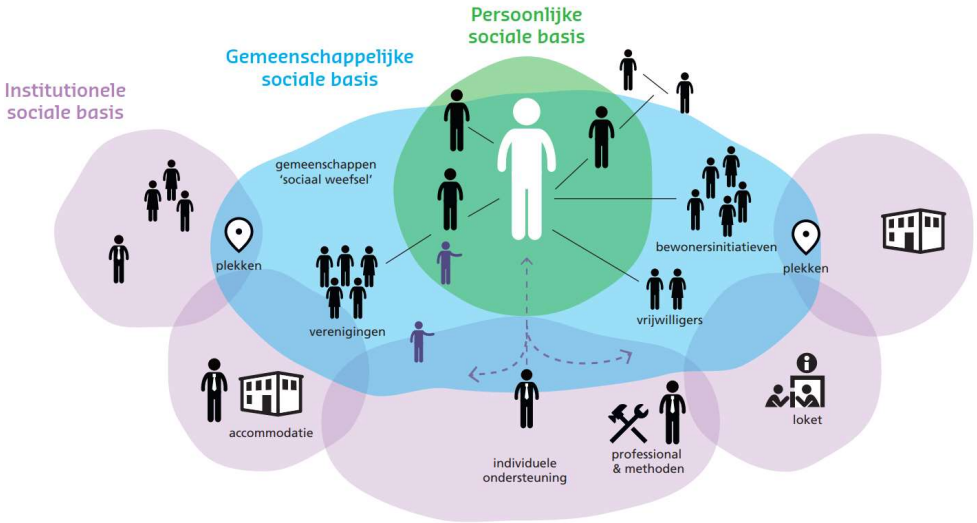
2. Onze visie

Een duidelijke koers en heldere doelen geven iedereen in het sociaal domein steun en duidelijkheid. Onze visie bepaalt onze doelen. Zo maken we duidelijk waar we voor staan en wat we als gemeente doen. Bij nieuwe beleidsplannen kijken we of dit past bij onze visie.

Onze visie voor het sociaal domein in Overbetuwe is “Een stevige sociale basis voor iedereen”. Wij werken aan een veerkrachtige, inclusieve en zorgzame samenleving waarin iedereen meetelt, mee kan doen en voor elkaar klaarstaat. Een samenleving waarin mensen zich goed kunnen ontwikkelen, naar elkaar omkijken en bijdragen aan hun eigen welzijn en dat van anderen.

Niet elke hulpvraag is een zorgvraag. Ons uitgangspunt is dat mensen, gesteund door hun eigen netwerk, vaak zelf in staat zijn om passende oplossingen te vinden. Daarom stimuleren we inwoners om elkaar actief te ondersteunen. De rol van de omgeving is daarbij erg belangrijk: buurtbewoners, vrijwilligersorganisaties en lokale netwerken kunnen vaak dichtbij ondersteuning bieden die goed aansluit op de persoonlijke situatie.

Samen bouwen we aan een samenleving waarin mensen naar elkaar omkijken, ervaringen delen en gezamenlijk zoeken naar oplossingen. Deze sociale netwerken versterken het zelfredzame vermogen van mensen. De gemeente komt in beeld als hulp van buiten de sociale basis echt nodig is. Dan kijken we zorgvuldig naar de persoonlijke omstandigheden, waarbij maatwerk en de samenwerking met de gemeenschap centraal staan. Iedereen is uniek en problemen horen bij het leven. Maar door gezamenlijke betrokkenheid en ondersteuning kunnen we bijdragen om mensen sterker te maken om hiermee om te gaan.

Uit: ‘*De sociale basis: gespreksmodel en advies voor gezamenlijk begrip en goede samenwerking*’, Sociaal Werk Nederland, 2022[9]

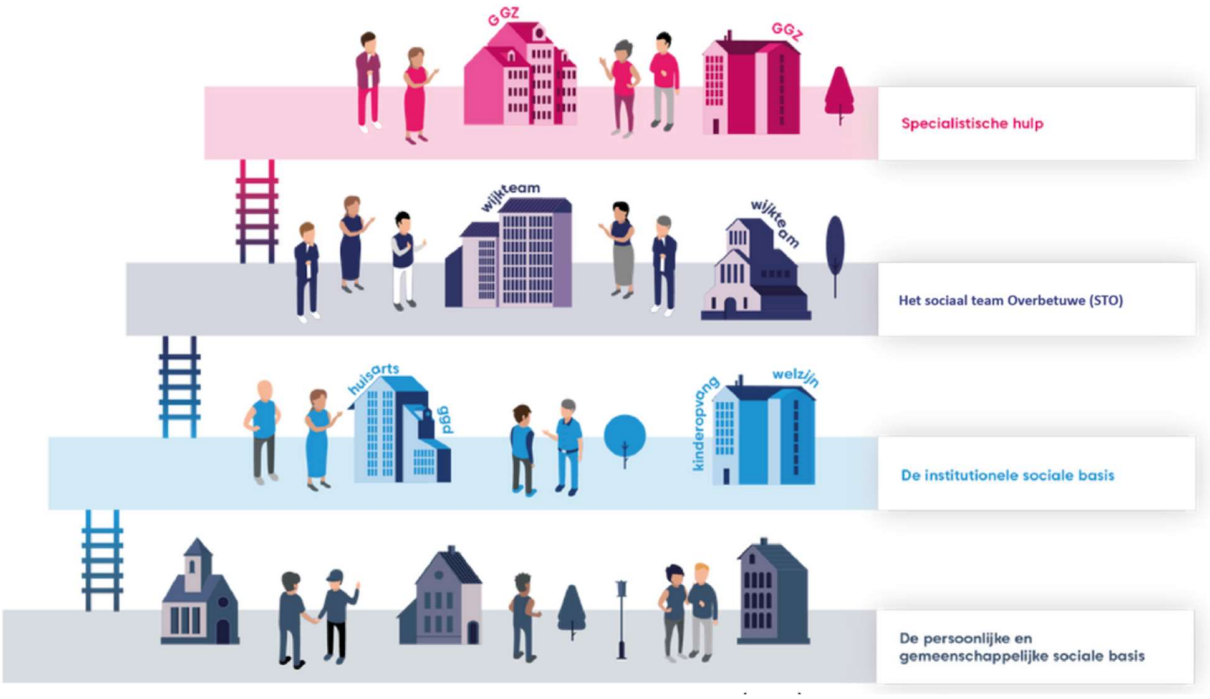
2.1 De sociale basis

We hanteren voor de sociale basis de definitie van Het Verwey Jonker instituut. Deze maakt onderscheid tussen de persoonlijke, gemeenschappelijke en institutionele sociale basis. De persoonlijk en gemeenschappelijke sociale basis worden gevormd door persoonlijke contacten

[9] Zie ook Movisie, de sociale basis versterken, investeren in de toekomst (2024)

en informele gemeenschappen. De institutionele sociale basis is ondersteunend hieraan en bestaat uit professionals zoals welzijnswerkers en opbouwwerkers.

In de institutionele sociale basis[10] gaat het om vrij toegankelijke ondersteuning, dichtbij in de eigen wijk of buurt, gericht op het vergroten van welzijn.

Uit: '*Advies inrichting sociaal domein, Bouwen aan een stevig fundament'* en Verweij – Jonker, *Sociale basis versterken, Investeren in de toekomst (2024)* [11]

In de sociale basis gaat het om preventieve, lichte ondersteuning en begeleiding gericht op zelfredzaamheid, samenredzaamheid, ontmoeten, sociale én fysieke veiligheid van buurten en wijken. De ondersteuning is zoveel mogelijk collectief en gericht op (financiële) zelfredzaamheid, (mentale) weerbaarheid, bestrijding laaggeletterdheid, veilig en gezond opgroeien en ouder worden, mantelzorg, langer zelfstandig thuis wonen, vitaliteit, talentontwikkeling, ontmoeten, omzien naar elkaar, mee (kunnen) doen en actief bij (kunnen) dragen, vrijwillige inzet, het creëren van sociale netwerken, inwonersbetrokkenheid en cultuur. De institutionele sociale basis wordt door de gemeente en onze partners ondersteund.

[10] Waar we hier spreken over de sociale basis, bedoelen we de institutionele sociale basis die bestaat uit professionals zoals welzijnswerkers en opbouwwerkers.

[11] Advies inrichting sociaal domein, Bouwen aan een stevig fundament - Adviesrapport Sociaal Team Overbetuwe (april 2024) en https://www.verwey-jonker.nl/publicatie/sociale-basis-versterken-investeren-toekomst/

Het versterken van de sociale basis kent geen blauwdruk en vraagt van gemeente, samenwerkingspartners en inwoners een intensieve, gezamenlijke en langdurige inspanning.

2.2 Zorg voor elkaar

In Overbetuwe werken wij aan sterke gemeenschappen van inwoners die omzien naar elkaar. We stimuleren initiatieven vanuit de kracht van de lokale samenleving zonder initiatieven over te nemen. We sluiten aan bij wat er al is en laten de kracht en initiatieven bij inwoners. De gemeente is dan een samenwerkingspartner. Samen met onze partners in het sociaal domein helpen we lokale initiatieven op gang die de verbinding in onze gemeente versterken.

Als mensen naar elkaar omkijken en samen oplossingen vinden voor zaken die in hun leven spelen, ontstaat er minder vaak een formele ondersteuningsvraag. Zo kunnen we, ondanks de ontgroening en vergrijzing, de inzet van individuele maatwerkvoorzieningen beperken. Daardoor blijft onze zorg en ondersteuning op peil voor de inwoners die het écht nodig hebben.

Inwoners zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun gezondheid en welzijn. Waar dat niet lukt, bieden we ondersteuning. Ouders/verzorgers zijn primair verantwoordelijk voor de zorg en opvoeding van hun kinderen. In de praktijk betekent dit dat de gemeente ouders actief betrekt bij het opstellen van ondersteuningsplannen en hen ondersteunt in hun rol als opvoeder. We zetten in op het versterken van de eigen kracht van ouders en het benutten van hun netwerk. Zo kunnen zij zoveel mogelijk zelf de regie voeren over de ondersteuning van hun kinderen.

3. Onze doelen

Deze visie is een ‘kapstok’, waaruit beleid- en uitvoeringsplannen voortkomen. Hoe dat eruitziet kun je zien in de *beleidspiramide* die als bijlage bij dit document is toegevoegd. Hierin is ook het huidige beleid weergegeven[12]. Bij het actualiseren van het huidige beleid en bij het opstellen van nieuw beleid zijn de uitgangspunten uit deze visie leidend.
De doelen van uit het Beleidsplan Sociaal Domein Overbetuwe 2020-2025 zijn nog steeds actueel en passen bij de visie:

> *We willen talentonwikkeling stimuleren en het zélf-oplossend vermogen van inwoners aanspreken of versterken en het eigen netwerk actief betrekken. Met meer eigen regie door inwoners, meer zorg voor elkaar, minder indicaties, meer ontschotting tussen budgetten, meer netwerksamenwerking en meer vertrouwen in elkaar. Hierbij investeren we in de randvoorwaarden voor een sterke sociale basis en infrastructuur, zoals mogelijkheden voor talentontwikkeling, toegankelijke voorzieningen en een prettige leefomgeving. Waarbij we beseffen dat niet alle (kwetsbare) inwoners zelf de regie kunnen voeren. We bieden dan ook altijd een vangnet als dat nodig is.*
>
> *Een sterke sociale basis, kwaliteit van leven van onze inwoners, voldoende mogelijkheden om talenten te ontwikkelen en een leefbare en inclusieve samenleving. Dát is onze ambitie. Zorg voor elkaar is in essentie de verantwoordelijkheid van onze inwoners zelf. Moeders en vaders zorgen voor hun kinderen, kinderen zorgen voor hun oudere ouders, geliefden zorgen voor elkaar, buren zorgen voor hun buurtgenoten en buurtgenoten zorgen voor hun buurt. Dat is onze sociale basis. Een basis waar relaties tussen mensen het fundament zijn, vraagt om samenwerking en vakmanschap en een faciliterende en stimulerende gemeente die het gemeenschappelijk belang bewaakt. Het gewone leven en het gesprek met onze inwoners, van mens tot mens, inspireert ons. We handelen integraal vanuit de inwoner, vanuit mogelijkheden en vertrouwen.*

De komende jaren willen we dan ook verder op de ingeslagen weg, met de doelen die we in 2020 hebben gesteld:

- Inwoners van Overbetuwe hebben zorg voor elkaar;
- Inwoners voelen zich vitaal, iedereen telt en doet mee;
- Ondersteuning is passend en nabij, voor jong en oud;
- Inwoners hebben mogelijkheden zichzelf te ontwikkelen (m.n. jeugd);
- Inwoners zijn tevreden met hun leefomgeving;
- Voorzieningen en ondersteuning zijn betaalbaar, toegankelijk en kwalitatief goed.[13]

Daarbij bouwen we voort op de resultaten die inmiddels zijn bereikt, en werken we verder aan de uitdagingen van de toekomst.

Hier gaan we komende jaren aan werken

Onze gemeente staat voor grote uitdagingen in het sociaal domein. Deze uitdagingen zijn niet uniek voor Overbetuwe maar betreffen (maatschappelijke) opgaven waar alle gemeenten de

[12] N.B.: de bijgevoegde beleidspiramide is een momentopname, opgesteld zomer 2025. De piramide is een levend document dat geactualiseerd wordt zodra lokaal of regionaal beleid wordt bijgesteld.
[13] Beleidsplan Sociaal Domein Overbetuwe 2020 - 2025, een sterke sociale basis

komende jaren mee te maken hebben. De komende jaren investeren we met elkaar op de volgende opgaven:

Uit: *Propositie* '*De waarde van het sociaal domein*', VNG, 2024[14]

3.1 We bouwen aan bestaanszekerheid

Iedereen moet rond kunnen komen van een voorspelbaar inkomen, heeft een dak boven het hoofd en kan meedoen in de maatschappij. Met begrijpelijke regelgeving en eenvoudig toegankelijke regelingen ondersteunen wij inwoners die in de knel zitten. Wij creëren een vangnet voor bestaanszekerheid totdat hun inkomen of werk (weer) voldoende en voorspelbaar is.

3.2 We verhogen de kansengelijkheid

We investeren in jeugd, jongeren, ouders en opvoeders. We bieden maatwerk aan inwoners die steun en/of zorg nodig hebben. Daarbij is ook 'normaliseren' een uitgangspunt. Niet elke hulpvraag is een ondersteunings- of zorgvraag die beantwoord moet worden met de inzet van een (gemeentelijke) professional. Ons uitgangspunt is dat mensen, gesteund vanuit hun eigen netwerk, vaak zelf in staat zijn om passende oplossingen te vinden. Daarom stimuleren we inwoners om naar elkaar om te zien. Zo kunnen inwoners die dat nodig hebben rekenen op de steun vanuit de gemeenschap.

[14] Propositie 'De waarde van het sociaal domein' | VNG

3.3 We versterken de verbinding in de samenleving

Gezond samenleven staat onder grote druk. Door de toenemende vergrijzing en minder arbeidspotentieel om de zorgvraag op te vangen, wordt de zorgbehoefte (voor leeftijdsgebonden vragen) groter dan de (professionele) zorg aankan. Het beroep op het netwerk en het aantal beschikbare mantelzorgers neemt enorm toe. Daarom werken we aan een vitale samenleving met sterke gemeenschappen, waarin inwoners elkaar (fysiek) ontmoeten, een netwerk ontwikkelen, elkaar helpen en gebruik maken van elkaars kwaliteiten. Een samenleving waarin mensen zich fysiek en sociaal veilig voelen, gezonder leven en samen bijdragen aan het versterken van onze samenleving. De rol van de omgeving is daarbij van groot belang. Buurtbewoners, vrijwilligersorganisaties en lokale netwerken kunnen vaak praktische en betrokken ondersteuning bieden die dichtbij staat en goed aansluit op de persoonlijke situatie. Deze sociale netwerken versterken het zelfredzame vermogen van mensen.

3.4 We versterken verbinding tussen zorg, welzijn en het sociaal domein

De eerstelijnszorg in Nederland beantwoordt verreweg het grootste deel van de zorgvragen en draagt zo bij aan een krachtige én betaalbare gezondheidszorg. De zorg van onder meer huisartsen, (wijk)verpleegkundigen, verzorgenden, apothekers, fysiotherapeuten, diëtisten, artsen verstandelijk gehandicapten en specialisten ouderengeneeskunde, staat onder druk door onder meer vergrijzing en personeelskrapte. We werken daarom gezamenlijk aan de versterking van de verbinding tussen zorg, welzijn en sociaal domein.

4. Zo gaan we dat meten

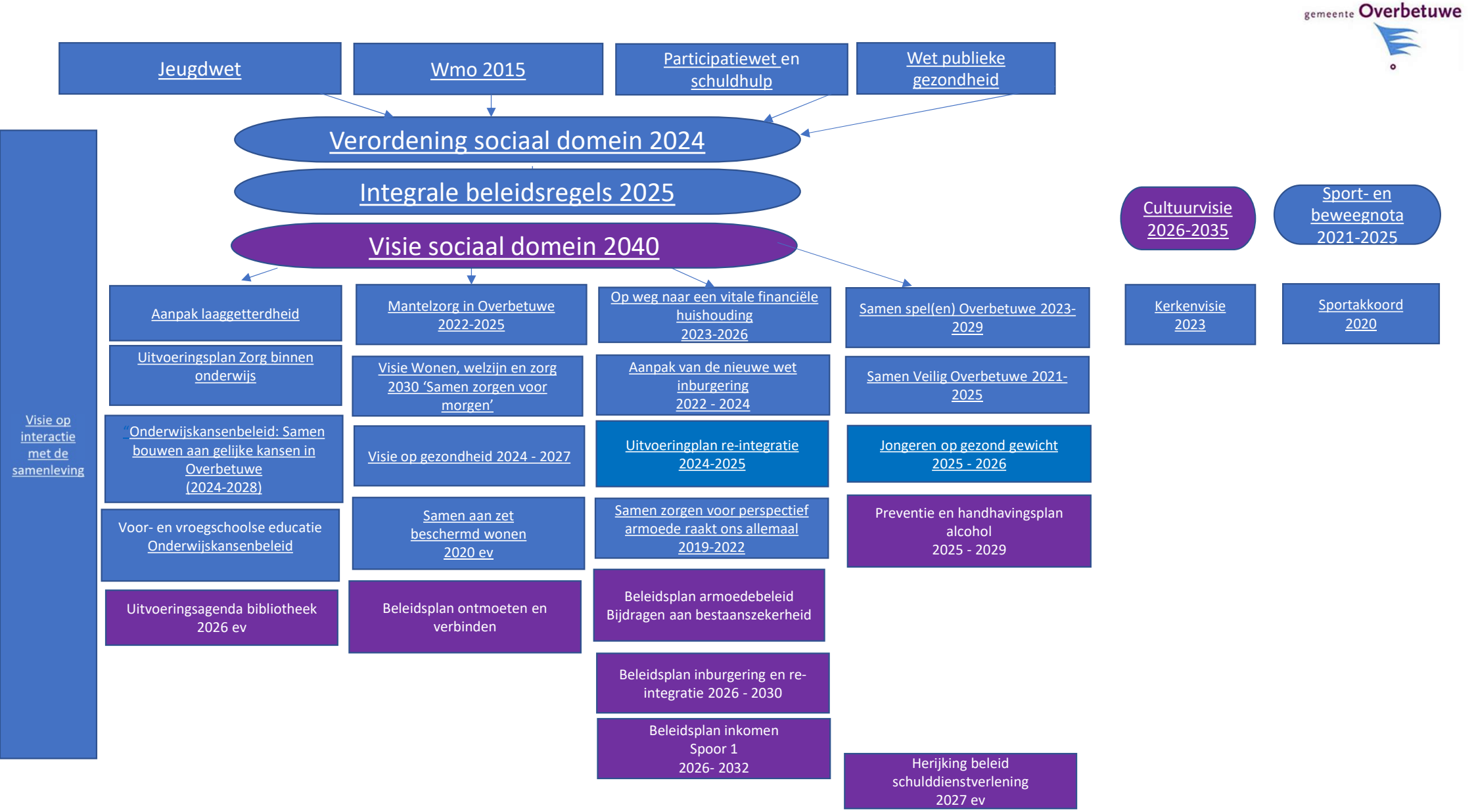
We blijven jaarlijks onze resultaten monitoren en het beleid gaandeweg verbeteren en aanscherpen als daar aanleiding toe is. Daarbij blijven wij het maatschappelijk effect van ons beleid volgen. Vooral als er door financiële krapte maatregelen nodig zijn die het sociaal domein verder onder druk stellen. De ambitie om een voldoende sterke sociale basis op te bouwen en daarmee voldoende vangnet te hebben blijft groot. Het effect hiervan én van eventuele maatregelen blijven wij de komende jaren volgen door de jaarlijkse monitor sociaal domein.

5. Slot

Demografische, maatschappelijke en economische ontwikkelingen zorgen de komende jaren voor grote uitdagingen in het sociaal domein. Door deze visie en doelstellingen vast te stellen, die voortborduurt op wat de afgelopen jaren is opgebouwd, bouwen we verder aan een stevige sociale basis in Overbetuwe. Samen zetten we de schouders eronder. Als gemeente, samen met professionals in zorg- en welzijn én met onze inwoners.

Bijlage 1: Beleidspiramide versie van augustus 2025

- Hieronder is de beleidspiramide weergegeven van relevantie documenten binnen het sociaal domein.
- De documenten zijn naar hiërarchie weergegeven. Vanuit relevante wetgeving volgt uitwerking in een verordening en beleidsregels.
- Onze inhoudelijke koers is opgenomen in de visie op het sociaal domein. Deze visie is en wordt nader uitgewerkt in concretere beleidsplannen.
- In de blauwe kaders is de huidige wet- en regelgeving en beleid dat nog enige tijd voortduurt opgenomen. Wanneer er geklikt wordt op de titel van het item, opent achtergrondinformatie. (Nota bene: dit werkt alleen in een powerpoint document. De links werken niet meer wanneer het geconverteerd is naar een pdf).
- De paarse kaders zien op beleid dat in dit jaar of het komende jaar ter besluitvorming wordt voorgelegd.
- De beleidspiramide is altijd een momentopname. Documenten verlopen in werkingsduur en worden herijkt door nieuwe beleidsdocumenten.

Jeugdwet
Wmo 2015
Participatiewet en schuldhulp
Wet publieke gezondheid
Verordening sociaal domein 2024
Integrale beleidsregels 2025
Visie sociaal domein 2040
Visie op interactie met de samenleving
Cultuurvisie 2026-2035
Sport- en beweegnota 2021-2025
Aanpak laaggetterdheid
Uitvoeringsplan Zorg binnen onderwijs
"Onderwijskansenbeleid: Samen bouwen aan gelijke kansen in Overbetuwe (2024-2028)
Voor- en vroegschoolse educatie Onderwijskansenbeleid
Uitvoeringsagenda bibliotheek 2026 ev
Mantelzorg in Overbetuwe 2022-2025
Visie Wonen, welzijn en zorg 2030 'Samen zorgen voor morgen'
Visie op gezondheid 2024 - 2027
Samen aan zet beschermd wonen 2020 ev
Beleidsplan ontmoeten en verbinden
Op weg naar een vitale financiële huishouding 2023-2026
Aanpak van de nieuwe wet inburgering 2022 - 2024
Uitvoeringplan re-integratie 2024-2025
Samen zorgen voor perspectief armoede raakt ons allemaal 2019-2022
Beleidsplan armoedebeleid Bijdragen aan bestaanszekerheid
Beleidsplan inburgering en re-integratie 2026 - 2030
Beleidsplan inkomen Spoor 1 2026- 2032
Samen spel(en) Overbetuwe 2023-2029
Samen Veilig Overbetuwe 2021-2025
Jongeren op gezond gewicht 2025 - 2026
Preventie en handhavingsplan alcohol 2025 - 2029
Herijking beleid schulddienstverlening 2027 ev
Kerkenvisie 2023
Sportakkoord 2020

Regionale samenwerkingsverbanden en regelingen

Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland

Bedrijfsvoeringsoverganisatie Doelgroepenvervoer Arnhem Nijmegen

Groene Metropoolregio

Veiligheids en gezondheidsregio Gelderland-Midden

Regionale documenten en afspraken

Hervormingsagenda jeugd

Regionale woonzorgvisie

Beschermd wonen

Gelderse verbeteragenda

Integraal zorgakkoord

Regionale overeenkomsten. Om krachten te bundelen en uit efficiency overwegingen zijn samenwerkingsverbanden aangegaan binnen het sociaal domein. De link naar de organisatie opent wanneer op de titel van de organisatie wordt geklikt.

Regionale documenten en afspraken. Vaak worden opgaven in regionaal verband georganiseerd. Wanneer documenten over het onderwerp zijn vastgesteld is de link aanklikbaar.